

Mark Wulfrancke

De wintergerst is van het land en ook de wintertarwe belooft snel geruimd te zijn. Het perceel is vrij en de voorbereiding voor volgend jaar kan starten. Hou hierbij rekening dat u aan een aantal verplichtingen moet voldoen. Zo bepaalt de mestwetgeving of u nog kan en hoeveel u nog mag bemesten. Maar ook het nieuwe GLB brengt nieuwe verplichtingen met zich mee.

Gemeenschappelijk landbouwbeleid

Om aan de conditionaliteit inzake minimale bodembedekking (GLMC 6) te voldoen moet u volgende zaken naleven op **minimaal 80%** van uw bouwlandareaal:

- wanneer de hoofdteelt **uiterlijk op 31 augustus werd geoogst**: uiterlijk op 15 september een groenbedekker inzaaien, tenzij er een nateelt wordt ingezaaid. Tot aan de inzaai van de groenbedekker of nateelt:
 - ofwel de stoppels en opslag behouden;
 - ofwel blijven de plantenresten aan de oppervlakte liggen om zo voor een bedekking van de bodem te zorgen;
- wanneer de hoofdteelt **na 31 augustus geoogst** wordt:
 - ofwel een groenbedekker of een nateelt inzaaien. Tot aan de inzaai ervan:
 - ofwel de stoppels en opslag behouden;
 - ofwel de plantresten aan de oppervlakte laten liggen;
 - ofwel de stoppels en opslag behouden;
 - ofwel de plantenresten aan de oppervlakte laten liggen om zo voor een bedekking van de bodem te zorgen;
- wanneer de hoofdteelt **op 1 december nog niet geoogst** is:
 - ofwel de teelt behouden;
 - ofwel de plantresten na de oogst laten liggen tot de inzaai van de volgende teelt in het aansluitend voorjaar. Een kerende grondbewerking is niet toegelaten;
- Op niet-klei- of leembodems moet u deze bodembedekking tot minimaal 31 januari aanhouden. Kleibodems mogen vanaf 15 oktober geploegd worden, op leembodems mag u vanaf 1 december de bodembedekking onderwerken

Voor de klei en de leembodems zijn er een aantal bepalingen verder verduidelijkt:

- Wanneer op de klei- of leembodem een nateelt wordt ingezaaid die voor een bodembedekking in de winter zorgt, is ook aan deze GLMC-voorwaarde voldaan wanneer na de oogst van de hoofdteelt tot aan de inzaai van de nateelt de stoppels en de opslag worden behouden of de plantenresten aan de oppervlakte blijven liggen om voor een bedekking van de bodem te zorgen.

Een andere belangrijke conditionaliteit die eventueel actie vereist is GLMC 8 of een minimumareaal niet-productieve elementen (NPE) op het bedrijf. Door de oorlog in Oekraïne was er dit jaar de mogelijkheid om het niet-productief areaal in te vullen met aardappelen, granen en groenten. Hierdoor moeten de meeste landbouwbedrijven geen extra maatregelen meer nemen.

Wie echter geen granen, groenten of aardappelen in het teeltplan heeft én ervoor gekozen heeft om een deel van het NPE in te vullen met vanggewassen (3% zuiver NPE + 14% van het bouwland inzaaien met vanggewassen) moet deze na de oogst inzaaien.

Verder moeten sommige ecoregelingen (bufferzones) en erosiezones ook reeds dit najaar ingezaaid worden voor teeltjaar 2024.

Juiste code vanggewassen is uiterst belangrijk

De belangrijkste factor waar u rekening moet houden is toch wel de mestwetgeving. MAP 6 is nog steeds van toepassing, inclusief de vanggewasregeling.

In gebiedstype 1 betekent dit dat u na alle gewassen die u voor 1 september oogst een vanggewas zaait en dit ook in uw verzamelaanvraag aangeeft.

In GT 2 & 3 moet u eveneens een vanggewas inzaaien voor 15 september. Vermeld dit steeds in uw verzamelaanvraag, voor 31 oktober met de code VGV (vanggewas vroeg). Ook als u dit reeds bij de aangifte gedaan hebt in april, controleert u dat best. De mestbank kent weinig (geen) medelijden als u per ongeluk uw vanggewas niet aangegeven hebt of u een verkeerde code ingegeven hebt.

Bemesten volgens MAP 6

Het is best een vreemd groeiseizoen. De bodemvoorraad na de oogst kan best wel eens hoog zijn na de oogst, zeker als de opbrengst door droogte tegenge-

vallen is. Inzaaien van een vanggewas zal ook dit jaar wel eens terug moeilijk kunnen worden omwille van diezelfde droogte. Houd hier rekening mee als u na de oogst nog bemest voor de nateelt.

Op grasland: Percelen voor de graszaadteelt en gescheurd weiland volgen de regels voor akkerland

- Vaste mest mag u op grasland uitvoeren tot 31 oktober. Houd er wel rekening mee dat na 1 september de maximale dosis beperkt is tot 50 kg werkzame N.
- Stopt het bemestingsseizoen voor de vloeibare dierlijke mest (type 2) op 15 augustus.
- Kunstmest mag op grasland tot 31 augustus.
- Effluent en andere type 3 meststoffen met een lage N-inhoud mag u tot 31 oktober gebruiken. De dosis is wel beperkt tot maximaal 30 kg N/ha, waarvan maximaal 10 kg minerale N over de gehele periode van 1/09 tot 31/10 en van 16/01 tot 15/02.

Op akkerland: Let op, voor zware kleigronden gelden afwijkende regels.

- Vaste mest mag u op akkers uitvoeren tot 31 oktober. Houd er wel rekening mee dat na 1 september de maximale dosis beperkt is tot 50 kg werkzame N over de gehele periode.
 - Op zware kleigronden mag u tot 31 oktober type 1 meststoffen gebruiken. De maximale gift is beperkt tot 50 kg werkzame N/ha
- Vloeibare dierlijke mest (type 2 meststoffen inclusief vaste kippenmest):
 - U bemest voor 31 juli én voor 31 juli zaait u eveneens een nateelt of vanggewas in, dan kunt u bemesten met type 2 meststoffen zonder beperking op de gift.
 - Bemest u na 31 juli, dan mag dit enkel na een niet-nitraatgevoelige hoofdteelt en de gift mag maximaal 36 kg werkzame N bedragen. Is er nog geen vanggewas of nateelt

ingezaaid voor 31 juli, dan moet u voor 15 september een vanggewas inzaaien!

- Op zware kleigronden gelden er afwijkende regels:
 - Bemesten kan tot 31 augustus als u voor 15 september een nateelt inzaait.
 - Tussen 1 september 15 oktober mag u tot maximaal 100 kg werkzame N opbrengen, mits u binnen de 14 dagen een nateelt inzaait of die nateelt reeds aanwezig is.
- Type 3 meststoffen (kunstmest en meststoffen met een lage N-inhoud):
 - Zaaït u voor 31 juli een nateelt in of voor 31 augustus een specifieke teelt, dan mag u tot 31 augustus type 3 meststoffen gebruiken zonder dosisbeperking.
 - Na 31 juli mag het geen nateelt zijn en moet het een vanggewas zijn. Bemesten kan enkel na een niet-nitraatgevoelige hoofdteelt, tot 31 augustus en er geldt een dosisbeperking van 36 kg werkzame N/ha.
 - Tussen 1 september en 31 oktober mag u met meststoffen met een lage N-inhoud (effluent) gebruiken. De dosis beperkt is beperkt tot 30 kg N/ha, waarvan maximaal 10 kg minerale N/ha. Heeft er op het perceel een nitraatgevoelige hoofdteelt gestaan dan kan dit enkel indien er op het betreffende perceel voor 31 juli een nateelt ingezaaid is. Heeft op het perceel een niet-nitraatgevoelige hoofdteelt gestaan, dan kan u n a1 september met effluent bemesten indien u het vanggewas binnen de 7 dagen na opbrenging of ten allerlaatste op 15 september inzaait. Die teelt moet op het moment van bemesting aanwezig zijn op het perceel.
 - De regels voor groenten van groep I, II, III, spruitkool, graszoden, sier-teelt & boomkweek en aardbeien zijn ongewijzigd van toepassing.

Maximale giften

In de tabel hieronder vindt u van de meest gebruikte mestsoorten de hoeveelheden die in het najaar maximaal toegediend mogen worden. Let ook op de hoeveelheid fosfaat die u dan toedient.

mestsoort	inhoud		werkings-coëfficiënt	maximale gift bij 36 kg N werkzaam/ha		maximale gift bij 50 kg N werkzaam/ha	
	N	P ₂ O ₅		m ³	hoeveelheid P ₂ O ₅	ton	hoeveelheid P ₂ O ₅
varkensmengmest	6,4	3,5	60%	9,4	32,8		
zeugenmengmest	3,2	1,4	60%	18,8	26,3		
runderdrijfmest	4,8	1,4	60%	12,5	17,5		
vaste rundermest	7,1	2,9	30%			23,5	68,1

Bemestingsvrije stroken

Houd bij het bemesten ook rekening met de opgelegde bufferzones, zowel in het GLB als het integraal decreet water:

- 1 m, 3 m, 5 m vanuit het GLB
- 5 m en 10 m (nabij VEN, heuvelachtige gebieden) vanuit het integraal decreet water
- Indien er onduidelijkheden zijn, kijk het dan na op de Agrilens-app van het departement Landbouw.

Wie mag er met mest rijden na 1 augustus?

Let goed op wie er met mest rijdt en in welk gebiedstype de percelen liggen.

Eigen mest op eigen grond:

- Vaste mest (uitgezonderd kippenmest) mag altijd zonder AGR-GPS-app of erkend mestvoerder in eender welk gebiedstype.
- Landbouwers in GT 0 en 1 hoeven geen gebruik te maken van AGR-GPS-app of erkend mestvoerder bij het vervoer van eigen mest (vloeibaar of vast) naar eigen grond.
- Voert u vloeibare mest naar percelen in GT 2 en 3 dan dient u gebruik te maken van een erkend mestvoerder. Hebt u een vrijstelling van gebiedsgerichte maatregelen, dan hoeft u hier niet aan te voldoen.

Burenregelingen naar afnemers met percelen in GT 2 of 3

- Afnemer heeft geen percelen in gebiedstype 2 of 3: kan met burenregeling en AGR-GPS-app is AAniet verplicht
- Afnemer heeft wel percelen in gebiedstype 2 of 3:
 - vervoer vaste dierlijke mest of andere meststoffen: kan met burenregeling, AGR-GPS-app is niet verplicht
 - vervoer vloeibare dierlijke mest:
 - vervoer naar perceel in gebiedstype 2 of gebiedstype 3 geen grasland of blijvende teelt: vervoer moet gebeuren door een erkende mestvoerder en gebruik vast AGR-GPS-apparaat voor elk vervoer. Dit is niet verplicht als de landbouwer een geldige vrijstelling van de gebiedsgerichte maatregelen heeft, op basis van

een bedrijfsevaluatie. Het vervoer kan dan met een burenregeling, AGR-GPS-app is verplicht.

- vervoer naar perceel in gebiedstype 0 of gebiedstype 1: kan met burenregeling, AGR-GPS-app is verplicht
- vervoer naar perceel in gebiedstype 2 of 3, grasland of blijvende teelt: kan met burenregeling, AGR-GPS-app is verplicht
- Vervoer naar mestopslag: kan met burenregeling, AGR-GPS-app is verplicht

MAP 7 en teeltplan 2024

Naast de landbouwkundige aspecten is er dus heel wat regelgeving waar u dit najaar rekening mee moet houden. Alle bepalingen van MAP 6 blijven in 2023 van toepassing.

Voor sommige ecoregelingen moet u dit najaar al actie ondernemen. Overweegt u volgend jaar aan ecoregelingen deel te nemen, dan bekijkt u dat best in september al.

Idealiter had u hier kunnen lezen waar u zich vanaf volgend jaar aan moet houden. Er is dan wel een principiële akkoord over MAP 7, het definitief besluit laat voorlopig op zich wachten.

De kans is reëel dat MAP 7 pas in de loop van 2024 goedgekeurd zal geraken. De procedures die gevolgd moeten worden (passende beoordeling, openbaar onderzoek, MER,...) nemen nu eenmaal (te) veel tijd in beslag. Dit mag geen belemmering zijn om op 1 januari een volwaardig MAP 7 te hebben en er mee aan de slag te gaan. Hier wordt ook naar toe gewerkt door zowel administraties, landbouworganisaties en milieusector. We rekenen op gezond boerenverstand bij de politieke goedkeuring in de loop van 2024 om dat akkoord te ongewijzigd goed te keuren.

